

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

СТРАТЕГІЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

спеціальність	183 Технології захисту навколишнього середовища	обов'язковість дисципліни	обов'язкова
освітня програма	Захист довкілля та раціональне природокористування	факультет	Біотехнологій
освітній рівень	другий (магістерський)	кафедра	Екології та біотехнологій в рослинництві

ВИКЛАДАЧ

Портяник Сергій Васильович

Вища освіта – Харківський зооветеринарний інститут спеціальність 073 менеджмент організацій;
Науковий ступінь – кандидат сільськогосподарських наук зі спеціальності - 03.00.16 - екологія

Вчене звання – доцент кафедри прикладної екології

Досвід роботи – 20 років

Показники професійної активності з тематики курсу:

- автор більше 5 методичних розробок;
- співавтор 2 підручників;
- співавтор 3 навчально-методичних посібників;
- учасник наукових і методичних конференцій.

телефон	+380662001754	електронна пошта	portynnyk@i.ua	дистанційна підтримка	Google Meet Moodle, Classroom, ZOOM, Skype
---------	---------------	------------------	--	-----------------------	--

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ КОМПОНЕНТУ (ДИСЦИПЛІНУ)

Мета	формування у студентів комплексу знань, необхідних практичних навичок з основних проблем взаємодії людини і навколишнього природного середовища з точки зору принципів та стратегій прогресивного розвитку суспільства з урахуванням потреб майбутніх поколінь для прийняття управлінських рішень у подальшій професійній діяльності відповідно до принципів сталого розвитку.
Формат	лекції, практичні заняття, самостійна робота, індивідуальні завдання, командна робота
Обсяг і форми контролю	3 кредити ECTS (120): 20 годин лекції, 20 годин практичні заняття; модульний контроль (2 модулі); підсумковий контроль – залік.
Вимоги викладача	вчасне виконання завдань, активність, командна робота

ВІДПОВІДНІСТЬ СТАНДАРТУ ОСВІТИ І ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ

Компетенції	ІК.01. Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері технологій захисту навколишнього середовища при здійсненні професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується комплексністю й невизначеністю умов і вимог. ЗК.04. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ЗК.05. Здатність приймати обґрунтовані рішення. ЗК.06. Здатність розробляти проекти та управляти ними.	Програмні результати навчання	ПР.01. Аналізувати складні системи, розуміти їх взаємозв'язки та організаційну структуру. ПР.04. Обґрунтовувати рішення направлені на мінімізацію екологічних ризиків господарської діяльності на загальнодержавному, регіональному й локальному рівнях. ПР.06. Здійснювати аналіз соціо-економіко-екологічного стану підприємств, населених пунктів, районів, областей та розробляти стратегії їх сталого розвитку.
-------------	--	-------------------------------	--

СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ (ДИСЦИПЛІНИ)

МОДУЛЬ 1. НАУКОВО-ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ СТРАТЕГІЇ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

Лекція 1.	Передумови формування засад сталого розвитку	ПЗ 1	Закріплення питань сталого розвитку в законодавстві України	Самостійна робота	Написання реферативної роботи та презентації за індивідуальним завданням з таких тем: 1. Сталий збалансований розвиток суспільства. 2. Формування стратегії сталого розвитку. 3. Принцип екологізації економіки та екоресурсної ємності. 4. Концепція екотопії, антропоцентризму, екоцентризму, біоцентризму, ноосферна концепція. 5. Нормативно-правові документи прийняті в Україні котрі стосуються сталого розвитку. 6. Сталий розвиток населених пунктів. 7. Науково-технічні причини екологічної кризи. 8. Біолого-психологічні та соціально-політичні причини екологічної кризи в 21 столітті.
Лекція 2.	Поняття системи і розвитку	ПЗ 2	Функції та основні характеристики системи		
Лекція 3.	Формування системи “Суспільство – природа”	ПЗ 3	Формування моральних принципів і обмежень в суспільстві та системи “етнос-біосфера”		
Лекція 4.	Екосистемні послуги і біосферна криза	ПЗ 4	Ресурсна і біолого-психологічна криза біосфери та їх причини		
Лекція 5.	Міжнародні документи щодо сталого розвитку	ПЗ 5	Особливості Стратегій Сталого розвитку країн Євросоюзу, принципи екологічних цілей та мотивації		

МОДУЛЬ 2. ПРИКЛАДНІ АСПЕКТИ СТРАТЕГІЇ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

Лекція 6.	Принципи забезпечення сталого розвитку	ПЗ 6	Розроблення та моніторинг місцевих планів дій з охорони довкілля	Самостійна робота	Написання реферативної роботи та презентації за індивідуальним завданням з таких тем: 1. Характеристика екологічних, економічних та соціальних індикаторів сталого розвитку. 2. Комплексні індикатори сталого розвитку (індекс живої планети, екологічної сталості, екологічного виконання). 3. Завдання моніторингу процесу переходу до сталого розвитку. 4. Екологізація виробничих процесів (біологічні і технічні аспекти). 5. Екоекономіка в сучасних ринкових умовах. 6. Європейська модель екосоціальної ринкової економіки. 7. Екологічна мораль та її роль у вирішенні екологічних проблем для сталого розвитку.
Лекція 7.	Місцеві плани дій з охорони довкілля	ПЗ 7	Комплексні індикатори сталого розвитку		
Лекція 8.	Моніторинг переходу до сталого розвитку суспільства	ПЗ 8	Характеристика еколого-економічних та соціальних індикаторів сталого розвитку		
Лекція 9.	Альтернативні стратегії розвитку людства	ПЗ 9	Екологізація виробництва та еколого-економічний розвиток		
Лекція 10.	Екологічна етика і освіта для сталого розвитку	ПЗ 10	Впровадження стратегії сталого розвитку в сферу освіти		

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА ТА МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

Література

1. Бузіна І.М., Головань Л.В., Білецький Є.М., Непран І.В., Чуприна Ю.Ю. Стратегія сталого розвитку Харк. нац. аграр. ун-т. – Харків, 2020. 179с
Стратегія сталого розвитку: Підручник / [В.М. Боголюбов, М.О. Клименко, Мельник Л.Г., О.О. Ракоїд]. За редакцією професора В.М. Боголюбова – К.: ВЦ НУБІПУ, 2018. – 446 с.
2. Kropp, Ariane. Grundlagen der Nachhaltigen Entwicklung. Handlungsmöglichkeiten und Strategien zur Umsetzung. Gabler Verlag. 2019. 49 p.
3. Зберовський О.В. Стратегія сталого розвитку людства: конспект лекцій. Дніпродзержинськ: Вид-во ДДГУ, 2021. 75 с.
4. Стратегія сталого розвитку: еколого-економічний аспект: навч. посіб. / І.В. Замула, І.В. Давидова, Г.В. Кірейцева, М.Б. Корбут, В.В. Травкін. ЖДТУ, 2017. 200 с.
5. Національна парадигма сталого розвитку України. К. : Державна установа «Інститут економіки природокористування та сталого розвитку Національної академії наук України», 2016. 72 с.
6. Сталий розвиток суспільства: навч. посіб. / А. Садовенко, Л. Масловська, В. Середа, Т. Тимочко. К. 2011. 392 с.
7. Україна 2030: Доктрина збалансованого розвитку. Львів: Кальварія, 2017. 164 с.
8. Караєва Н., Сталий розвиток: оптимізація територіально-виробничих систем: Навчальний посібник / Н. Караєва, Р. Корпан, Т. Коцко, І. Недін. Університетська книга. 2015. 384 с.
9. Mamenko, O., Portiannyk, S., & Prusova, G. (2024). Prerequisites for innovative development of livestock and agriculture through the integration of agricultural production and environmental safety. Ukrainian Black Sea Region Agrarian Science, 28(3), 19-31. URL: <https://doi.org/10.56407/bs.agrarian/3.2024.19>
10. Портянник С.В., Мерчанський В.В., Ляско Д.О., Біловол С.Д. Аналіз переліку видів природоохоронних заходів за вітчизняною та європейською класифікацією і їх реалізація для сталого розвитку / Портянник С.В., Мерчанський В.В., Ляско Д.О., Біловол С.Д. / Актуальні питання екології, біотехнології та природокористування: матеріали міжнародної наукової конференції (Харків, 25-26 квітня 2024 р.). Харків: ДБТУ, 2024. – С.126-127. URL: https://repo.btu.kharkov.ua/bitstream/123456789/56614/1/Aktualni_pytannya_biotekhnolohiyi_ekolohiyi_ta_pryrodokorystuvannya_2024_126-127.pdf

Методичне забезпечення

1. Портянник С.В. Презентації лекцій та практичних занять з курсу на порталі дистанційного навчання ДБТУ MOODLE та Classroom.
2. Портянник С.В. Виконання самостійної науково-реферативної роботи здобувачів освіти за індивідуальним завданням в освітньому процесі з дистанційною та змішаною формою навчання // Методичні рекомендації. – Харків: ДБТУ, 2023. – 81 с.
3. Портянник С.В. Використання LMS системи управління навчальним процесом CLASSROOM під час дистанційної (змішаної) та звичайної форми навчання здобувачів освіти // Методичні рекомендації. – Харків: ДБТУ, 2023. – 16 с.
4. Марушевський Г.Б., Нижник О.М. Методичні рекомендації для врахування Цілей сталого розвитку в стратегіях розвитку територіальних громад – К.: ПРООН/ГЕФ, 2017. 58 с.
5. Методичні вказівки до практичних робіт із навчальної дисципліни «Стратегія сталого розвитку» (05-02-86) для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня за спеціальністю 101 «Екологія», 183 «Технологія захисту навколишнього середовища» денної та заочної форми навчання / Клименко О.М., Клименко Л.В., Брежицька О.А. Рівне: НУВГП, 2018 48 с.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності		ОцінкаECTS	Оцінка за національною шкалою	
			для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90–100	A	відмінно	зараховано	
82–89	B	добре		
74–81	C			
64–73	D			
60–63	E	задовільно		

35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

НОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ ЕТИКИ ТА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Всі учасники освітнього процесу (в тому числі здобувачі освіти) повинні дотримуватися кодексу академічної доброчесності та вимог, які прописані у положенні «Про академічну доброчесність учасників освітнього процесу ДБТУ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, поважати гідність один одного, проявляти доброзичливість, чесність, відповідальність.